

A nagy francia forradalom vége és Napóleon uralma II. RÉSZ

Harc az 1. Koalícióval

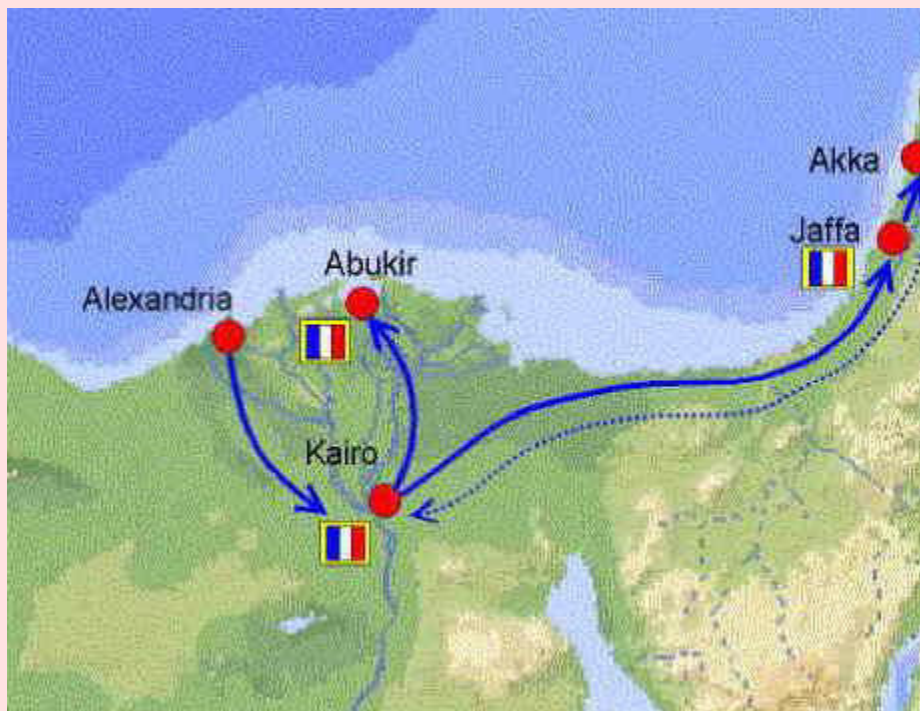
- Az 1. koalíció (1792): Habs.bir., Spanyolo., Egyesült kir., Szárd kir., Nápolyi kir., később Poroszország <---> a Francia köztársaság ellen
- 1794 Toulon visszafoglalása, hírnevet szerez magának
 - ☞ jakobinusok bukása ⇒ őt is nyugdíjazzák
- Napoleont a direktórium (1795) alatt aktiválják
 - 1796 Itáliai hadjárat vezetője, demoralizált hadsereg
 - Rendet teremt ⇒ Győzelmek: 1796 Lodi, 1797 Rivoli
 - Campo formio-i béke, bábállamok alapítása miatt ellentét a direktóriummal, de az 1. koalíció megszűnik
 - Anglia azonban egyedül is tovább folytatja a harcot a Francia köztárs. ellen

- Napóleon zseniális terve: Angliát a gyarmatokon keresztül kell legyőzni
- **Cél: India, a gyarmati kereskedelem szíve**
 - ☞ Egyiptom elfoglalása – stratégia pont megszerzése
- A francia flotta eljut Egyiptomig
 - 1798 csata a piramisoknál ⇒ Egyiptom háttérbázis lesz,
 - Tovább Szíria felé ⇒ a sivatagban elakad, utánpótlása nincs
 - Nelson rátalál Napóleon flottájára ⇒ Abukiri ütközet (a „nílusi csata”)
---- a fr. flotta megsemmisül
 - 1799. Seregét hátrahagyva N. megjelenik Párizsban ⇒ katonai puccs

1798 csata a
piramisoknál

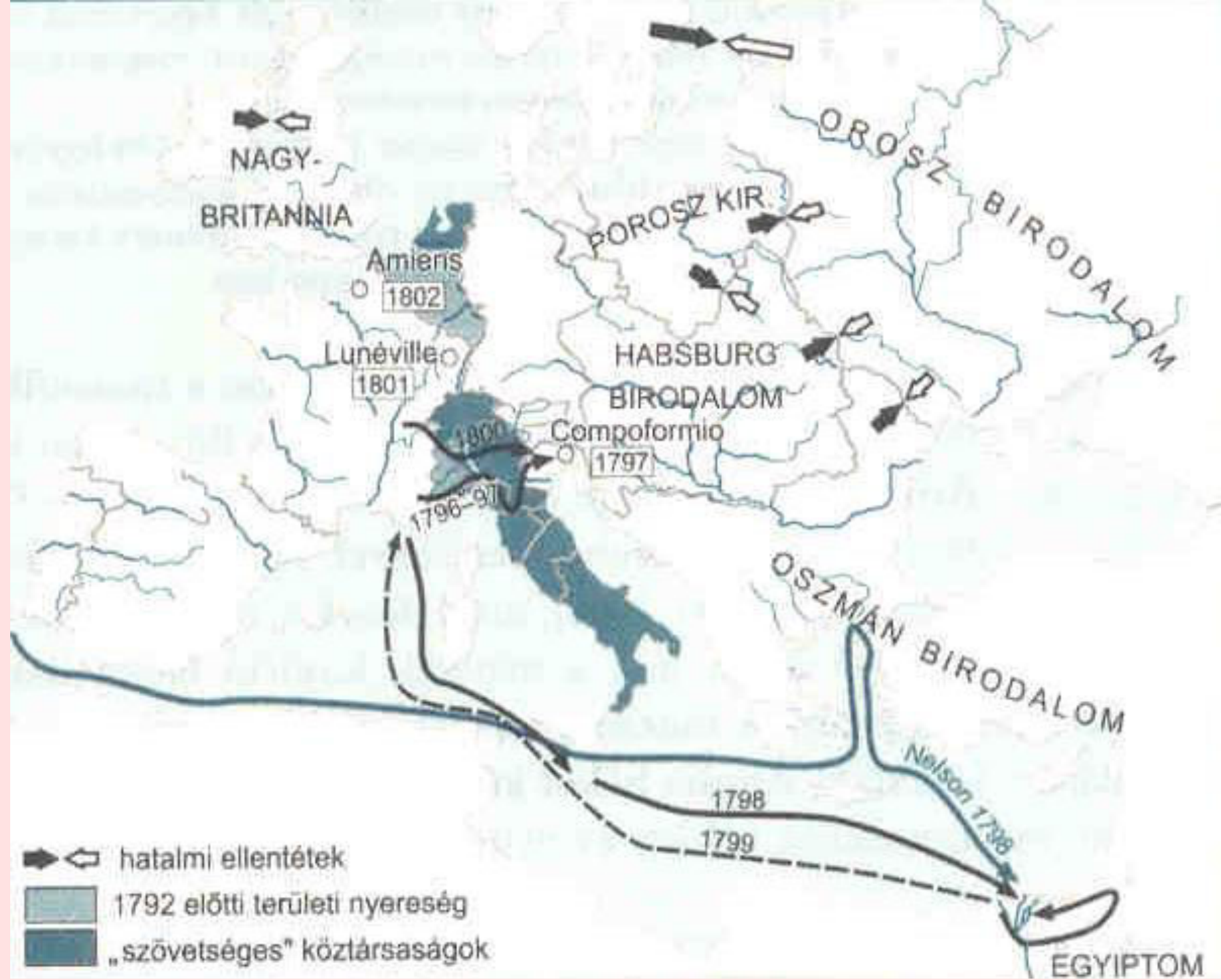

Abukiri ütközet, a-
hol sírba szállt Na-
póleon India-terve

Harc a 2. Koalícióval

- 1799 --- 2. koalíció: Ang. Aus., Oroszo., Török bir.;
- nincs egység az orosz-osztrák ellentét
- **Napoleon külön-külön száll szembe az ellenséggel**
 - ☞ 1800 Marengo-i csata --- osztrákok békét kötnek (1801 Luneville-i béke)
 - ☞ Anglia egyedül marad ⇐ ír kérdés, belpolitikai gondok --- ezért Anglia (ideiglenesen) békét köt Napóleonnal (1802 Amiens-i béke)
- 1805-ig béke honol Franciaországban

A napóleoni hadvezetés

- Napóleon sikereinek alapja: a forradalomban létrehozott tömeghadsereg
 - ☞ A hadsereg eltartása --- a meghódított ország feladata
- A siker másik titka:
 - ☞ Tehetséges hadvezér --- terv, minőség <---> mennyiség
 - ✱ gyors helyzetfelismerés, állandó mozgás,
 - ✱ tüzérség erőteljes alkalmazása, fegyvernemek összhangja
- Hatni tudott az érzelmekre
 - ☞ Értett a katonák nyelvén...
- „Mindenki a tarsolyában hordja a marsallbotot.”

Napóleon, a császár

- 1804 Notre Dame-ban császárrá koronázza magát:
 - ✎ kiveszi pápa kezéből a koronát, mint Nagy Károly
 - ✱ **nyílt, rendeleti kormányzás**
 - ✱ **császári pompa --- valódi uralkodó benyomása**
 - Békés évek \Rightarrow segíti a francia gazdaság fellendülését
 - Az újabb hódítások
 - Anglia megtörése a cél
- Európai és gyarmati
hegemónia a tét

- A fő ellenfél, Anglia

Napóleon a koalíciók ellen

Invázió gondolata - **Inváziós flotta felállítása: francia + spanyol (armada)**

∞ 1805 - 3. Koalíció: Oroszo, Aus., Ang. ⇒ A békék felmondása

Szárazföldi és tengeri hadműveletek

∞ 1805 **Trafalgar – a szövetséges fr.-sp. flotta veresége az angol flottától** ✱ Nelson admirális győzelme és halála

- Trafalgar után Napóleon az osztrákok ellen indul

∞ **20 nap alatt Boulogne-tól Bécsig**, Ulmnál megveri osztrák sereget

- Bevonul Bécsbe ⇒ Austerlitz - 3 császár csatája (orosz cár, osztrák császár, Napoleon)

Trafalgari ütközet

Lord Nelson, akinek
tevékenységén bukott meg
Napóleon inváziós
elképzelése

- Austerlitz (a 3 császár csatája) után \Rightarrow új államok, NRCs

Porosz ellenkezés \Leftarrow Anglia kihasználja

1806 Létrejön a 4. koalíció (Ausztr., Poroszo., Oroszo., Svédo.)

☞ Auerstadt, Jena, Porosz vereségek \Rightarrow **Napóleon Berlinben**

kontinentális zárlat \rightarrow **Anglia térdre kényszerítése**

(nincs felvevőpiac \Rightarrow meggyengül gazd.)

- A kontinentális zárlat következménye:

☞ A francia ipar fellendül \Rightarrow de Európa megsínyli

✱ mennyiségileg, minőség rosszabb, a gyarmatárak hiányoznak

☞ Anglia Dél-Am.-ban és máshol előnyökre tesz szert + gyarmatok

Napóleon 1806-ban legyőzi Poroszországot, majd bevonul Berlinbe
s innen hirdeti meg a kontinentális zárlatot,
Anglia térdre kényszerítésének eszközét.

Napóleon bukása

- 1810-től a gazdasági válság erősödik
szigorítás \Rightarrow Oroszo.-t sújtja a legjobban

1812 Oroszo.-i hadjárat megindítása

- ☞ Kutuzov visszavonul - **felperzselt föld taktika**,
- ☞ 1812 Borogyino, Napóleon nyer, de nagy a vesztesége
- ☞ Bevonul Moszkvába, várja orosz békeajánlatot \Rightarrow de az nem jön
hosszú az utánpótlási útvonalak \Rightarrow ellátása bizonytalan, jön a tél
Ezért Nap. visszavonul \Rightarrow Csak a serege roncsai vánszorognak
vissza

- Napóleon veresége \Rightarrow válság
ellenállás spanyol és német földön

Anglia megszervezi a 6. koalíciót (Oroszo.,
Poroszo., Svédo., Auszt.)

- 1812-1813 csak 200 000 fős hadsereggel
rendelkezik

☞ 1813 Drezda, Nap. még nyer

☞ Lipcse „A népek csatája“

✱ majdnem megnyeri, de katonái
eltévednek a ködben

1814-re már csak 30 000 katonával védi Fro.-
ot,

A Koalíció bevonul a Párizsba \Rightarrow Napoleon lemond

Lipcse, „A népek csatája“

- Napóleon lemondása \Rightarrow a Bourbonok visszatérnek ***A 100 nap***
 \Downarrow
„semmit nem tanultak és semmit nem felejtettek”
- Nem rokonszenveznek velük \Leftarrow Napóleon figyeli az eseményeket
 \Downarrow
visszatér a száműzetésből \Rightarrow lelkesen fogadják
- Ülészik a bécsi kongresszus (1814-5) \Leftarrow Nap. elismeri kongresszust
 \Downarrow
nem kíván hódítani, de Ők nem hisznek
- Preventív támadás N.alföldön \Rightarrow (7) Koalíció \Rightarrow részleges sikerek
 \Downarrow
Waterloo \Rightarrow a túlerő legyőzi N. zsenialitását
(s seregének tapasztalatlanságát)
 \Downarrow
Atlanti-óceán déli részére, **Szent Ilona szigetére száműzik**

Waterloo generálisai

Wellington

Blücher

Napóleon

Napoleon a halálos ágyán

Napoleon
koporsója
Párizsban

Bonaparte Napóleon

1769 **Korzika** (Ajaccio) szegény nemesi családban

1793 tüzérparancsnok

1794 **tábornok**

1795 beleágyúztat a királypárti felkelőkbe

1796-97 **itáliai hadjárat** → nemzeti hős

1798-99 egyiptomi hadjárat (angolok ellen) - sikertelen

1799 a **brumaire-i államcsíny** → Bonaparte első konzul

1804 a franciák örökös császára

1805-07 **Napóleon külpolitikai sikerei** (Európa felosztása az orosz cárral)

1810 Napoleon 2. felesége: Mária Lujza (Habsburg), I. Ferencnek, Magyarország királyának lánya

1812 az **orosz hadjárat - sikertelen**

1813 **Lipcse** – a „népek csatája” → száműzetés Elba szig.

1815 **Waterloo** – Napoleon utolsó veresége -->

1821 Száműzetés - **Szt. Ilona szigete** - meghal

Köszönöm a figyelmet!